

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, διαρθρώνεται σε δέκα Μέρη και αποτελείται από εβδομήντα οκτώ (78) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων του νόμου.

Το Μέρος Α΄ (άρθρα 1-2) έχει τον τίτλο «Αντικείμενο - Πεδίο εφαρμογής - Ορισμοί». Με τις διατάξεις του προσδιορίζεται ο σκοπός και το πεδίο εφαρμογής του νόμου (άρθρο 1) και δίδονται οι βασικοί ορισμοί (άρθρο 2).

Το Μέρος Β΄ (άρθρα 3-4) έχει τον τίτλο «Προγράμματα 2021-2027 και Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027». Με τις διατάξεις του κατονομάζονται τα Προγράμματα μέσω των οποίων πραγματοποιούνται οι στόχοι των Ταμείων στην προγραμματική περίοδο 2021-2027 (άρθρο 3) και ορίζεται το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής ως μέσο πραγματοποίησης των στόχων του Ε.Γ.Τ.Ε. και του Ε.Γ.Τ.Α.Α (άρθρο 4).

Το Μέρος Γ΄ υπό τον τίτλο «Διακυβέρνηση», αποτελείται από εννέα Κε-

2

φάλαια. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 5-6), υπό τον τίτλο «Αρμόδιες Αρχές» καθορίζονται οι αρμόδιες αρχές για τη διαχείριση των Προγραμμάτων (άρθρο 5), όπως και για το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (άρθρο 6).

Το Κεφάλαιο Β΄, υπό τον τίτλο «Διαχείριση», αποτελείται από τέσσερα Υποκεφάλαια. Με τις διατάξεις του Υποκεφαλαίου Α΄ (άρθρα 7-8), υπό τον τίτλο «Διαχείριση Προγραμμάτων 2021-2027 (Πλην των Προγραμμάτων INTERREGG)», κατονομάζονται οι διαχειριστικές αρχές των Προγραμμάτων 2021-2027, πλην των Προγραμμάτων INTERREGG (άρθρο 7), και προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες της διαχειριστικής αρχής (άρθρο 8).

Με τις διατάξεις του Υποκεφαλαίου Β΄ (άρθρα 9-11), υπό τον τίτλο «Διαχείριση και Παρακολούθηση Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027- Αρμοδιότητες Διαχειριστικής Αρχής και Ρυθμίσεις για τις Κοινές Γραμματείες Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027», ρυθμίζεται, μεταξύ άλλων, η σύσταση και λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG (άρθρο 9), καθορίζονται οι αρμοδιότητές της (άρθρο 10), και περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με τη συγκρότηση και τη στελέχωση Κοινών Γραμματειών Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027 (άρθρο 11).

Με τις διατάξεις του Υποκεφαλαίου Γ΄ (άρθρο 12), υπό τον τίτλο «Διαχείριση Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027», ρυθμίζεται η σύσταση και λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (Διαχειριστικής Αρχής) ΣΣ ΚΑΠ και καθορίζονται οι αρμοδιότητές της (άρθρο 12).

Με τη διάταξη του Υποκεφαλαίου Δ΄ (άρθρο 13), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για τους Ενδιάμεσους Φορείς», κατονομάζονται οι Αρχές που δύναται να ορισθούν Ενδιάμεσοι φορείς, και ρυθμίζεται το νομικό καθεστώς τους.

Με τη διάταξη του Κεφαλαίου Γ΄ (άρθρο 14), υπό τον τίτλο «Λογιστική Λειτουργία για τα Προγράμματα» περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με την Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων και καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Λογιστικής Αρχής.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ΄ (άρθρα 15-16), υπό τον τίτλο «Αρχή Διαπίστευσης και Οργανισμός Πληρωμών για το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής», κατοχυρώνεται η αρμοδιότητα του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και τροφίμων ως Αρχή Διαπίστευσης για το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (άρθρο 15), και περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με τις αρμοδιότητες του Οργανισμού Πληρωμών (άρθρο 16).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε΄ (άρθρα 17-18), υπό τον τίτλο «Αρχή Ελέγχου για τα Προγράμματα και Έλεγχοι» προσδιορίζεται το νομικό καθεστώς της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (άρθρο 17) αλλά και οι ειδικότεροι όροι των ελέγχων που διενεργούνται από αυτήν (άρθρο 18).

Με τη διάταξη του Κεφαλαίου ΣΤ΄ (άρθρο 19) υπό τον τίτλο «Οργανισμός Πιστοποίησης για το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής», ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες του Οργανισμού Πιστοποίησης.

Το Κεφάλαιο Ζ΄, υπό τον τίτλο «Αρμόδιες Αρχές και Δομές για τον Συντονισμό και την Εφαρμογή», αποτελείται από τέσσερα Υποκεφάλαια. Με τις διατάξεις του Υποκεφαλαίου Α΄ (άρθρα 20-21), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την Εθνική Αρχή Συντονισμού», ρυθμίζεται η σύσταση και η διάρθρωση της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (άρθρο 20) και καθορίζονται οι αρμοδιότητες των επιμέρους Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (άρθρο 21).

Με τις διατάξεις του Υποκεφαλαίου Β΄ (άρθρα 22-23), υπό τον τίτλο «Επιτελικές Δομές Υπουργείων», προσδιορίζονται η αποστολή και οι αρμοδιότητες των επιτελικών δομών (άρθρο 22), οι οποίες και κατονομάζονται (άρθρο 23).

Με τις διατάξεις του Υποκεφαλαίου Γ΄ (άρθρα 24-27), υπό τον τίτλο «Συντονισμός και Διαχείριση Χρηματοδοτικών Μέσων, Στρατηγικών Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης και Μηχανισμών», καθορίζονται τα χρηματοδοτικά μέσα πραγματοποίησης πράξεων στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Ε.Σ.Π.Α και Σ.Σ. ΚΑΠ, των έργων και δράσεων με ανακυκλούμενους πόρους χρηματοδοτικών μέσων Προγραμμάτων ΕΣΠΑ προγενέστερων ετών (άρθρο 24), και το νομικό καθεστώς των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων (άρθρο 25), των στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ (άρθρο 26) και του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (άρθρο 27).

Με τις διατάξεις του Υποκεφαλαίου Δ΄ (άρθρα 28-32), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για τη Λειτουργία Θεματικών Δικτύων», ρυθμίζονται ζητήματα αναφορικά με τη λειτουργία των θεματικών δικτύων (άρθρο 28), των Επιτροπών Παρακολούθησης των Προγραμμάτων 2021-2027 πλην των Προγραμμάτων INTERREG (άρθρο 29), των Επιτροπών Παρακολούθησης των Προγραμμάτων INTERREG (άρθρο 30), της Επιτροπής Παρακολούθησης ΣΣ ΚΑΠ (άρθρο 31), καθώς και σχετικά με το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων (άρθρο 32).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Θ΄ (άρθρα 33-34), υπό τον τίτλο «Θέματα Προσωπικού και Κατανομή Αρμοδιοτήτων», περιλαμβάνονται ρυθμίσεις ανα-

4

φορικά με θέματα προσωπικού (άρθρο 33), και οριοθετούνται οι αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών που ρυθμίζει ο παρών νόμος (άρθρο 34).

Το Μέρος Δ΄, υπό τον τίτλο «Γενικοί Κανόνες και Μέτρα Εφαρμογής», αποτελείται από τρία Κεφάλαια. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 35-48), υπό τον τίτλο «Κανόνες Εφαρμογής», προσδιορίζονται οι κρίσιμες νομοθετικές παράμετροι για την Εξειδίκευση των Προγραμμάτων (άρθρο 35) και την ένταξη των πράξεων σε αυτά (άρθρο 36) και στο ΣΣ ΚΑΠ ειδικότερα (άρθρο 37), κατοχυρώνεται η αρμοδιότητα των Διαχειριστικών Αρχών των Προγραμμάτων για τον έλεγχο των συναπτόμενων δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 38) και περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με τη διαδικασία διαχειριστικών επαληθεύσεων (άρθρο 39) και με ζητήματα επιλεξιμότητας δαπανών στα Προγράμματα (άρθρο 40) και στο ΣΣ ΚΑΠ ειδικότερα (άρθρο 41). Περαιτέρω, θεσπίζονται ρυθμίσεις σχετικά με τη διαπίστωση από τις αρμόδιες αρχές «παρατυπιών» σε δαπάνες (Προγράμματα, ΣΣ ΚΑΠ, Προγράμματα INTERREG) και τις παρεπόμενες «δημοσιονομικές διορθώσεις» και «ανακτήσεις», υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις (άρθρο 42), όπως οι εν λόγω έννοιες ορίζονται ειδικότερα (άρθρο 2) στο πλαίσιο των διαδικασιών εφαρμογής του παρόντος, καθορίζονται οι δράσεις στις οποίες διοχετεύονται οι πόροι της τεχνικής βοήθειας, η συνεισφορά της ΕΕ για πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΤΑ, το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ, τα ΤΑΜΕΥ και τα Προγράμματα INTERREG, και ορίζονται οι δικαιούχοι των σχετικών προς χρηματοδότηση ενεργειών (άρθρο 43), θεσπίζεται δυνατότητα υποστήριξης συγκεκριμένων ενεργειών τεχνικής βοήθειας από το ΕΓΤΑΑ σχετικά με το ΣΣ ΚΑΠ και ορίζονται οι δικαιούχοι των σχετικών πράξεων, με συγχρηματοδότηση από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους (άρθρο 44), καθορίζεται το πλαίσιο και οι προϋποθέσεις συνεισφοράς της ΕΕ σε Πρόγραμμα (με χρηματοδότηση, επιστροφή στήριξης, μοναδιαίες δαπάνες, κατ' αποκοπή ποσά ή με συνδυασμό των ανωτέρω), οι αντίστοιχοι προς τη συνεισφορά τρόποι στήριξης των δικαιούχων από το Πρόγραμμα, καθώς και οι σχετικές διαχειριστικές επαληθεύσεις (άρθρο 45), ορίζονται οι μορφές στήριξης των παρεμβάσεων άμεσων ενισχύσεων, των τομεακών παρεμβάσεων και των παρεμβάσεων αγροτικής ανάπτυξης του ΣΣ ΚΑΠ (άρθρο 46), θεσπίζεται το πλαίσιο ελέγχου τήρησης των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και του ΟΠΣΚΕ κατά τη συγχρηματοδότηση των δράσεων και πράξεων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας από τα Ταμεία και το ΕΓΤΑΑ, με δυνατότητα πιστοποίησης των δαπανών των έργων από ορκωτούς λογιστές επιλογής των δικαιούχων (άρθρο 47), καθώς και το πλαίσιο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων

για τους δικαιούχους, το οποίο πρέπει να περιλαμβάνεται στις προσκλήσεις/προκηρύξεις και στις αποφάσεις ένταξης των πράξεων (άρθρο 48).

Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρα 49-53), που έχει τίτλο «Ειδικά θέματα», θεσπίζεται σύστημα διαχείρισης απάτης, με παραπομπή σε όσα προβλέπουν τα Εγχειρίδια Διαδικασιών ΣΔΕ των Προγραμμάτων και το Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΑ και του ΣΣ ΚΑΠ, σε όσα ορίζονται στο παρόν σχετικά με το Εσωτερικό Δίκτυο Συνεργασίας για την Καταπολέμηση της Απάτης μεταξύ των Διαχειριστικών Αρχών των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ, καθώς και σε όσα ισχύουν για την ενισχυμένη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (άρθρο 49), ορίζονται όργανα αρμόδια για την επεξεργασία καταγγελιών με την τεχνική υποστήριξη πληροφοριακών συστημάτων και τη συνεργασία περισσότερων υπηρεσιών, ώστε να διασφαλίζεται η εξέταση των καταγγελιών σε σχέση με την τήρηση των κανόνων που ισχύουν για τα Προγράμματα και το ΣΣ ΚΑΠ (άρθρο 50), ρυθμίζεται το ζήτημα της σύγκρουσης συμφερόντων για το προσωπικό των Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος, της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ, του ΟΠΕΚΕΠΕ και των Ενδιάμεσων Φορέων (άρθρο 51), θεσπίζονται διατάξεις για το πλαίσιο επίδοσης και οι διαδικασίες αξιολόγησης, με την έκδοση, μεταξύ άλλων, από τα αρμόδια όργανα εγγράφων εργασίας, οδηγιών, κατευθύνσεων και αναφορών (άρθρο 52), καθώς και διατάξεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και υλοποιούνται στο πλαίσιο των Προγραμμάτων της υπό ρύθμιση περιόδου (άρθρο 53).

Με το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 54-59) ρυθμίζεται η οργάνωση και λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων για τις ανάγκες εφαρμογής του παρόντος και συγκεκριμένα, θεσπίζονται διατάξεις για το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα - ΟΠΣ, που έχει κεντρικό χαρακτήρα στην καταχώρηση δεδομένων και την ανταλλαγή πληροφοριών για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, τις επαληθεύσεις και τους ελέγχους, καθώς και στην καταχώρηση δεδομένων για τα προγράμματα του ΧΜΕΟΧ, τις δράσεις και τα έργα του Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», του Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση και του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (άρθρο 54), διατάξεις για το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΟΠΣ-ΠΔΕ (άρθρο 55), το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων - ΟΠΣΚΕ (άρθρο 56), το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας - ΠΣΣΚΕΗΣ (άρθρο 57), και το Ο-

λοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής - ΟΠ-ΣΚΑΠ (άρθρο 58), και ρυθμίζεται η υποχρεωτική διαλειτουργικότητα του ΟΠΣ και του ΟΠΣΚΑΠ με άλλα πληροφοριακά συστήματα του παρόντος, το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα «Ταμείο Ανάκαμψης» - ΟΠΣ ΤΑ, καθώς και με άλλα πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης (άρθρο 59).

Στο Μέρος Ε' (άρθρα 60-61) περιλαμβάνονται διατάξεις με τις οποίες, μεταξύ άλλων, η εθνική και η ευρωπαϊκή συμμετοχή για όλες τις πράξεις που εντάσσονται στα Προγράμματα και τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του ΣΣ ΚΑΠ ορίζονται ως δημόσιες επενδύσεις με χρηματοδότηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του ΠΔΕ, θεσπίζεται η δυνατότητα αντίστοιχης χρηματοδότησης για τις παρεμβάσεις άμεσων ενισχύσεων και τις τομεακές παρεμβάσεις του ΣΣ ΚΑΠ, θεσπίζεται δυνατότητα συμμετοχής της Βουλής των Ελλήνων, μέσω της Υπηρεσίας Εφαρμογής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, σε Προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, και καθορίζονται οι διαδικασίες εκτέλεσης των χρηματοδοτήσεων και των πληρωμών στους δικαιούχους.

Το Μέρος ΣΤ' (άρθρο 62) περιλαμβάνει διατάξεις για τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης («ΜΟΔ ΑΕ»), οι οποίες τροποποιούν υφιστάμενες ρυθμίσεις στο Καταστατικό της εν λόγω εταιρείας (αρμοδιότητες και θέματα προσωπικού), όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007.

Στο Μέρος Ζ' (άρθρα 63-67) περιλαμβάνονται εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εφαρμογή του νόμου, ειδικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις, ρυθμίζονται δε και θέματα διάρθρωσης Ειδικών Υπηρεσιών, διά της μετονομασίας, της ενοποίησης («συγχώνευσης»), της κατάργησης ή της διάσπασης υφιστάμενων και της δημιουργίας νέων.

Στο Μέρος Η' (άρθρα 68-73) περιλαμβάνονται διατάξεις για τη σύσταση ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και ορίζονται, μεταξύ άλλων, το αντικείμενο και ο σκοπός της (άρθρο 68), το νομοθετικό πλαίσιο που θα διέπει τη λειτουργία της (άρθρο 69), η διαδικασία εγγραφής νεοφυών επιχειρήσεων στο Μητρώο της εταιρείας (άρθρο 70) και η διαλειτουργικότητα του Μητρώου με άλλα μητρώα (άρθρο 71), παρατίθεται το Καταστατικό της νέας εταιρείας, το οποίο διαρθρώνεται σε εννέα Κεφάλαια (Α' - Θ') και αποτελείται από 17 άρθρα, που αφορούν τη σύσταση, τον εταιρικό τύπο και την επωνυμία της εταιρείας, την έδρα, τη διάρκεια και τον σκοπό της, το μετοχικό κεφάλαιο και τις μετοχές, τα έσοδα, τη διαχείριση, τη διοίκηση και την εκπροσώπησή της, την ευθύνη

και τις αμοιβές των μελών του Δ.Σ., τη Γενική Συνέλευση, τις αρμοδιότητες, τις διαδικασίες σύγκλησης, των θεμάτων συζήτησης και των Πρακτικών της Γ.Σ., τον οικονομικό έλεγχο της εταιρείας, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, το πλαίσιο καταπολέμησης της διαφθοράς και την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, τη λύση και την εκκαθάριση της εταιρείας, τη στελέχωση, την εσωτερική λειτουργία, τον Εσωτερικό Κανονισμό και τον Κανονισμό Προμηθειών, καθώς και ζητήματα σχετικά με τη συνεργασία (σύναψη συμβάσεων) της εταιρείας με εξειδικευμένους συμβούλους (άρθρο 72), ορίζονται δε και οι διατάξεις που καταργούνται μετά την έναρξη λειτουργίας της νέας εταιρείας (άρθρο 73).

Το Μέρος Θ' (άρθρα 74-77) περιλαμβάνει λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Στο Μέρος Ι' (άρθρο 78) ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των άρθρων 8, 10 και 39

Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3, το άρθρο 10 παρ. 2 και το άρθρο 39 παρ. 7, «αν η διαχειριστική αρχή είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι ρυθμίσεις για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις εξασφαλίζουν διαχωρισμό των καθηκόντων». Ο κανονιστικός χαρακτήρας των εν λόγω διατάξεων θα αποτυπώνεται, ενδεχομένως, με μεγαλύτερη ευκρίνεια, αν η φράση αναδιατυπωθεί ως εξής: «αν η διαχειριστική αρχή είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι ρυθμίσεις για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις οφείλουν να διασφαλίζουν την τήρηση της αρχής του διαχωρισμού των καθηκόντων», σύμφωνα άλλωστε και με τη σχετική διατύπωση του άρθρου 29 παρ. 11, η οποία ορίζει ότι «η ΟΤΔ μπορεί να είναι δικαιούχος και να υλοποιεί πράξεις σύμφωνα με την οικεία στρατηγική, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζει την τήρηση της αρχής του διαχωρισμού των καθηκόντων».

2. Επί του άρθρου 17 παρ. 8

Σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 17, «κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η ΕΔΕΛ μεριμνά για τη διαφύλαξη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και εμπιστευτικών πληροφοριών, των οποίων λαμβάνουν γνώση τα όργανα αυτής». Η τελευταία φράση της ως άνω παραγράφου θα μπορούσε, ενδεχομένως, να αναδιατυπωθεί ως εξής: «(...)», που περιέρχονται σε γνώση των οργάνων αυτής».

3. Επί του άρθρου 18 παρ. 6

Στην παράγραφο 6 του άρθρου 18 ορίζεται ότι «σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μέρος των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η ΓΔΕΣΠ δύναται να ανατεθεί με σύμβαση παροχής υπηρεσιών σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4412/2016 (Α' 147) σε ελεγκτικές εταιρείες που δεν σχετίζονται, με οποιονδήποτε τρόπο, με τη διαχείριση των προγραμμάτων, την υλοποίηση των έργων και την πιστοποίηση των δαπανών». Προβληματισμός γεννάται κατά πόσο η χρήση της αόριστης έννοιας «εξαιρετικές περιπτώσεις», χωρίς ειδικότερο προσδιορισμό του είδους αυτών και χωρίς παράθεση ενδεικτικών, έστω, σχετικών περιπτώσεων, είναι επαρκής εξ' επόψεως ασφάλειας δικαίου. Κατά συνέπεια, χρήσιμο θα ήταν να προσδιορισθεί, βάσει κριτηρίων, η έννοια των «εξαιρετικών περιπτώσεων».

4. Επί του άρθρου 25 παρ. 6 και παρ. 10

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 25 ορίζει ότι «η διαβούλευση που διενεργείται σε τοπικό επίπεδο, στο πλαίσιο της κατάρτισης των ΟΧΕ και των ΟΧΕ-BAA, υποστηρίζεται από μια συνεκτική ομάδα διοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας, η οποία διασφαλίζει την άρτια προετοιμασία των εν λόγω στρατηγικών και ενδυναμώνει την πεποίθηση της "ιδιοκτησίας" των στρατηγικών από τους δικαιούχους (ΟΤΑ)». Καθώς η φράση περί «ιδιοκτησίας των στρατηγικών» δεν συνηθίζεται στην ελληνική, έστω και με τη λέξη «ιδιοκτησία» εντός εισαγωγικών, και αποδίδει προδήλως την αγγλική έκφραση ownership of the strategies που απαντά σε εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προτιμητέα είναι η χρήση της λέξης οικειοποίηση αντί της λέξης ιδιοκτησίας. Κατά συνέπεια, η σχετική φράση του πρώτου εδαφίου θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «(...) η οποία διασφαλίζει την άρτια προετοιμασία των εν λόγω στρατηγικών και ενισχύει τον βαθμό «οικειοποίησης» των στρατηγικών από τους δικαιούχους».

Στην παράγραφο 10 του άρθρου 25 ορίζεται ότι, «για τα Προγράμματα INTERREG, οι αρμόδιες εδαφικές αρχές ή φορείς που είναι υπεύθυνοι για τη χάραξη στρατηγικών εδαφικής ή τοπικής ανάπτυξης, ή που εμπλέκονται στην επιλογή των πράξεων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των εν λόγω στρατηγικών, ή και τα δύο, εκπροσωπούν δύο τουλάχιστον συμμετέχουσες χώρες, εκ των οποίων η μία τουλάχιστον είναι κράτος μέλος». Η φράση «ή και τα δύο» στη μέση του πρώτου εδαφίου συνιστά μάλλον αυτολεξεί απόδοση της αγγλικής έκφρασης or both. Καθώς η φράση αυτή εννοεί ότι η εκπροσώπηση που αναφέρεται στη συνέχεια της πρότασης ι-

σχύει και στην περίπτωση κατά την οποία συντρέχουν ταυτόχρονα οι δύο προαναφερθείσες περιπτώσεις, αρκεί η προσθήκη ενός «/και» μετά το διαζευκτικό «ή». Συνεπώς, το πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 25 μπορεί να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Για τα Προγράμματα INTERREG, οι αρμόδιες εδαφικές αρχές ή φορείς που είναι υπεύθυνοι για τη χάραξη στρατηγικής εδαφικής ή τοπικής ανάπτυξης, ή/και εμπλέκονται στην επιλογή των πράξεων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της εν λόγω στρατηγικής, εκπροσωπούν δύο τουλάχιστον συμμετέχουσες χώρες, εκ των οποίων η μία τουλάχιστον είναι κράτος μέλος».

5. Επί του άρθρου 36 παρ. 2

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 36, «Τα κριτήρια και οι διαδικασίες που εφαρμόζονται δεν εισάγουν διακρίσεις, είναι διαφανή, εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, διασφαλίζουν την ισότητα των φύλων και λαμβάνουν υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 11 και την παρ. 1 του άρθρου 191της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Δεδομένου ότι το άρθρο 6 παρ. 1 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. «έχει το ίδιο νομικό κύρος με τις Συνθήκες», ορθότερη της διατύπωσης «λαμβάνουν υπόψη τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος» είναι η διατύπωση «τηρούν τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και λαμβάνουν υπόψη την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος» (βλ., σχετικώς, Α. Πλιάκο, Το δικαίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, 2018, σελ. 150 επ.).

6. Επί του άρθρου 42

Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους ορθότερης διατύπωσης, στη φράση «εφαρμόζονται δημοσιονομικές διορθώσεις, ακυρώνοντας το σύνολο» η λέξη «ακυρώνοντας» να αντικατασταθεί από τη φράση «οι οποίες ακυρώνουν».

Για τον ίδιο λόγο, στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2, η λέξη «συνεπεία» πρέπει να αντικατασταθεί από τη λέξη «συνέπεια».

7. Επί του άρθρου 61

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, η φράση «υποβολής της αίτησης πληρωμής εκ μέρους του δικαιούχου» θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «υποβολής εκ μέρους του της αίτησης πληρωμής». Στο τέταρτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου, η φράση «οι πληρωμές πραγματοποιούνται στους δικαιούχους» θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τη φράση «οι πληρωμές στους δικαιούχους πραγματοποιούνται».

Στην παράγραφο 2, η λέξη «και» στη φράση «και δεν εισπράττεται» θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τη λέξη «ενώ», οι δε λέξεις «το οποίο» θα μπορούσαν να αντικατασταθούν από τη λέξη «που».

8. Επί του άρθρου 63

Στην παράγραφο 9 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Για την εφαρμογή του άρθρου 26 σε σχέση με τις στρατηγικές LEADER/ΤΑΠΤΟΚ, με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: (...) δ) δύναται να καθορίζεται το πλαίσιο εφαρμογής των τοπικών στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ». Θα ήταν ενδεχομένως ενδεδειγμένο να αποσαφηνισθεί τι νοείται ως «πλαίσιο εφαρμογής», το οποίο θα καθορίζει η σχετική υπουργική απόφαση για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 26 του παρόντος («Τοπική ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων»).

Στην παράγραφο 10, η φράση «καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 28», θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 28».

Στις παραγράφους 11 και 27, στη φράση «και κάθε άλλο θέμα σχετικό», θα μπορούσε, μετά τη λέξη «και», να προστεθεί η λέξη «ρυθμίζεται».

Στις παραγράφους 13, 17 και 22 θα μπορούσε, η φράση «καθώς και» να αντικατασταθεί από τη φράση «και ρυθμίζεται».

Στην παράγραφο 18 και στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 19 θα μπορούσε, η φράση «και κάθε άλλο» να αντικατασταθεί από τη φράση «και ρυθμίζεται κάθε άλλο».

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 29 και στην παράγραφο 30 θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η λέξη «καθορίζονται» να αντικατασταθεί από τη λέξη «ρυθμίζονται».

Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 35, θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η λέξη «καθορίζονται» να αντικατασταθεί από τη λέξη «θεσπίζονται».

9. Επί του άρθρου 64

Στο πρώτο εδάφιο της περ. α) της παραγράφου 1 η λέξη «τήρησης» θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, να αντικατασταθεί από τη λέξη «διατήρησης».

Στο πρώτο εδάφιο της περ. α) της παραγράφου 2 θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, η φράση «Η ΜΟΔ ΑΕ δύναται να παρέχει, ως φορέας υποδοχής, θέσεις Πρακτικής Άσκησης σε φοιτητές, στην Κεντρική Υπηρεσία της, η οποία διεξάγεται με φυσική παρουσία», να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Η ΜΟΔ ΑΕ δύναται να παρέχει σε φοιτητές, ως φορέας υποδοχής, στην Κεντρική Υπηρεσία της, θέσεις Πρακτικής Άσκησης, η οποία διεξάγεται με φυσική παρουσία».

10. Επί του άρθρου 65

Στην περ. β) της παραγράφου 23 θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, μετά τη λέξη «παρόντος» να προστεθεί η λέξη «νόμου».

Στην διάταξη της παραγράφου 26 θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, η φράση «είναι το αρμόδιο όργανο» να αντικατασταθεί από τη φράση «είναι αυτό», προς αποφυγή πλεοναστικής διατύπωσης της ρύθμισης (αναφορά δύο φορές στο «αρμόδιο όργανο»).

11. Επί του άρθρου 66

Στην παράγραφο 5 ορίζονται τα εξής: «Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στις Ειδικές Υπηρεσίες που μετονομάζονται, διασπώνται ή συγχωνεύονται, νοείται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Ειδική Υπηρεσία που προκύπτει από τον παρόντα, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερης διάταξης για την έναρξη λειτουργίας της». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η ανωτέρω διάταξη να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στις Ειδικές Υπηρεσίες που μετονομάζονται, διασπώνται ή συγχωνεύονται, νοούνται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι αντίστοιχες Ειδικές Υπηρεσίες που προκύπτουν από τον παρόντα, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερης διάταξης για την έναρξη λειτουργίας τους».

Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 15 θα ήταν ενδεχομένως ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, η λέξη «περί» να τεθεί μετά τη λέξη «διατάξεις».

Στην παράγραφο 18 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Η επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων οργανικών μονάδων των Ειδικών Υπηρεσιών διαχείρισης, ελέγχου και συντονισμού του σχεδιασμού και της εφαρμογής των

Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του ΣΣ ΚΑΠ, του ΕΟΧ και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ σε αντίστοιχες θέσεις που προκηρύχθηκαν με την (...) αλλά δεν έχουν πληρωθεί ως αποτέλεσμα του ανωτέρω διαγωνισμού έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, διενεργείται κατ' εφαρμογή της παρ. 19 του παρόντος. Ομοίως με την ίδια διαδικασία τοποθετούνται (...).» Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, η ανωτέρω διάταξη να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Η επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων οργανικών μονάδων των Ειδικών Υπηρεσιών διαχείρισης, ελέγχου και συντονισμού του σχεδιασμού και της εφαρμογής των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του ΣΣ ΚΑΠ, του ΕΟΧ και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ σε αντίστοιχες θέσεις που προκηρύχθηκαν με την (...) αλλά δεν έχουν πληρωθεί με την έκδοση αποτελεσμάτων του ανωτέρω διαγωνισμού έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, διενεργείται κατ' εφαρμογή της παρ. 19 του παρόντος. Με την ίδια διαδικασία τοποθετούνται (...).».

12. Επί του άρθρου 72

Στο παρόν περιλαμβάνεται το Καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.», το οποίο αποτελείται από 17 άρθρα.

Στην περίπτωση α.ι.ν της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του εν λόγω Καταστατικού θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο η φράση «μετά από θετική εισήγηση από επιτροπή αξιολόγησης» να αντικατασταθεί από τη φράση «μετά από θετική εισήγηση επιτροπής αξιολόγησης».

Στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Καταστατικού ορίζονται τα εξής: «Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να επανασυνορισθούν, η συνολική όμως θητεία αδιαλείπτως δεν είναι δυνατόν να υπερβεί τον χρόνο δύο (2) θητειών». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο να αποσαφηνισθεί η έννοια του όρου «αδιαλείπτως» σε σχέση με τον τρόπο υπολογισμού του μέγιστου χρόνου θητείας μέλους.

Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του ίδιου άρθρου θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, από τη φράση «μπορεί να ανατεθεί σε ένα οποιοδήποτε μέλος», να διαγραφεί η λέξη «ένα».

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 11 του Καταστατικού, η οποία αναφέρεται στο περιεχόμενο της πρόσκλησης για Γ.Σ., θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, η φράση «το οίκημα» να αντικατασταθεί από τη φράση «τον τόπο» (της συνεδρίασης), που είθισται να τίθεται σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Καταστατικού ορίζονται τα εξής: «Συζήτηση εκτός από τα θέματα της ημερήσιας διάταξης δεν επιτρέπεται, εκτός από τροπολογίες επί των προτάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και προτάσεων για σύγκληση άλλης Γενικής Συνέλευσης». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, προς αποφυγή πλεοναστικών διατυπώσεων, και για λόγους σαφήνειας, η ανωτέρω διάταξη να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Συζήτηση για θέματα εκτός αυτών της ημερήσιας διάταξης δεν επιτρέπεται, εξαιρουμένων τροπολογιών επί των προτάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και προτάσεων για σύγκληση άλλης Γενικής Συνέλευσης».

Αθήνα, 16 Μαρτίου 2022

Οι Εισηγητές
Κωνσταντίνος Δεληκωστόπουλος
Νικόλαος Παπαχρήστος
Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών